

ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨਾ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਪੀਜੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਚਾਨਕ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਨਿਰਣੇ/ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਛਣ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਬਾਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਮੈਰਿਜ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਸ਼ੀ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਗਦੀਸ਼ ਦਾ ਵਿਆਹ 13 ਫਰਵਰੀ 2005 ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਜੇ.

ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1998 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 276-ਐਸ.ਬੀ

29 ਜਨਵਰੀ, 2009

ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ, 1860 — ਐੱਸ.ਐੱਸ. 304-ਬੀ ਅਤੇ 498-ਏ—ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ, 1972 — ਐੱਸ.113-ਬੀ—ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ—ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ 'ਤੇ ਸਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਠੋਸ, ਠੋਸ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। - ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸਤਰਾਸਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ - ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਮੰਗ ਸਕੂਟਰ ਦਾਜ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜਾਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਗਏ, ਪੂਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹਨ - ਜੁਰਮ ਨੂੰ S.304-ਬੀ ਤੋਂ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ S.498-A ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਲਈ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਦੀਆਂ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ (ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ) ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੱਕੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਤਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੂਤ

ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਮੌਤ ਉਸਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਕਾਰਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਤਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਠੋਸ, ਯਕੀਨਨ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬੂਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੋਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ (ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ) ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੋਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੋਣ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਅਸਥਾਈ ਹੈ।

(ਪਰਾ 16)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਇਹ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾਜ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਜਾਂ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਠੋਸ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਕੇਸ।

(ਪਰਾ 19)

ਏ.ਪੀ.ਐਸ ਦਿਓਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਟੀ.ਐਸ ਸਲਾਣਾ, ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ।

ਨਿਰਣਾ

ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਜੇ.

(1) ਇਹ ਅਪੀਲ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਬਮਾਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 5 ਮਾਰਚ, 1998 ਨੂੰ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ/ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦਿਆਂ 10 ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਅਤੇ 1000 ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। 2,000 ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਅਦਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਕੱਟਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਦਾ ਲਾਭ ਦੇ ਕੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(2) ਸੱਖੇ ਵਿੱਚ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਲੜਕੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰੀਬ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿੰਡ ਜੋਧਪੁਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਗਰੀਬੂ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਜਸਵੰਤ ਕੁਆਰ ਦੀ ਮਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਭਰਾ

ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਸਾਧਨ ਅਤੇ ਹੈਸੀਅਤ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਦਾਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਇਸ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਸਨ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਸਕੂਟਰ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਆਹ ਸਮੇਂ ਉਸ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਟਰ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਹਿਰੀਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਿੱਥੋਂ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਧਮਕੀ ਭਰੀ ਚਿੱਠੀ ਭੇਜ ਕੇ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਘਰ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ 'ਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਵਾਰਦਾਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਕਰੀਬ ਡੇਢ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਕਤ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪਰਤਿਆ ਸੀ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਜੋਧਪੁਰ ਦੇ ਹੋਰ ਪਤਵੀਤਿਆਂ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਰਦਾਤ ਤੋਂ ਕਰੀਬ 20 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। 10 ਜਨਵਰੀ 1997 ਨੂੰ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ (ਸਿ.) ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਸ.

ਜੀਜਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਪਿੰਡ ਜੋਧਪੁਰ ਗਿਆ। ਉਸ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਾਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਵੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਤੋਂ ਸਕੂਟਰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਾਅਨੇ ਮਾਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਪਿਤਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਰੀਬ ਸੀ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ (ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ) ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾਜ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਕੂਟਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋ ਗਏ। ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਈ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਸ ਦੀ ਸੌਂਸ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ, ਜੀਜਾ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇ ਕੇ ਉਹ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭੈਣ ਜਲ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਤਾਂ ਜਲ ਕੌਰ ਦਾ ਵਿਆਹ ਪਿੰਡ ਜੋਧਪੁਰ ਦੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਲ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਰਹੇ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 8.30 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਹ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੜਨ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਤਿੰਨੋਂ ਕਥਿਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਦਾ ਪੋਸਟਮਾਰਟਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਬੁਮ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਸਨ। ਐਸ.ਆਈ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕੀਤਾ, ਘਟਨਾ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮੋਟਾ ਸਾਈਟ ਪਲਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ, ਲਾਸ਼ ਦੇ ਨੇੜਿਓਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਬਦਬੂ, ਕੁਝ ਸੁਆਹ, ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਵਾਲਾ ਟੀਨ, ਨੇੜੇ ਪਏ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਅੱਧੇ ਸੜੇ ਹੋਏ ਕੱਪੜੇ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ। ਲਾਸ਼. 12 ਜਨਵਰੀ 1997 ਨੂੰ ਤਿੰਨੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜਾਂਚ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ।

(3) CoirOntc I ਦੀ ਛੋਟ 'ਤੇ, tall2thecthreedadcusedbwered charge of IPC ਦੀ ਧਾਰਾ 304-B ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਘਰੇਲੂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ, ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਡਾਕਟਰ ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ PW1, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ PW2, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ PW3, ਦੇਵ ਰਾਜ ਡਰਾਫਟਸਮੈਨ PW4, MHC ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ PW5, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ PW6, ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ PW7, SI ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਸਿੰਘ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਟਰ ਪੀ ਡਬਲਯੂ 8 ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਐਕਸ.ਪੀ.5, ਐਕਸ.ਪੀ.6 ਤੋਂ ਐਕਸ.ਪੀ.9 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।

ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖਿਆ, ਦੇਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਕਾਰਡ ਐਕਸ.ਪੀ.10 ਅਤੇ ਫੋਰੈਂਸਿਕ ਸਾਇੰਸ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਐਕਸ.ਪੀ.ਟੀ.

(4) ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 313 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਗਵਾਹੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਪਰਾਧਕ ਹਾਲਾਤਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਝੂਠਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਸਬੰਧ ਸਨ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਬਹਿਰੀ ਵਿਖੇ ਮਿਸਤਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕਰੀਬ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਜੋਧਪੁਰ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹਿਰੀਨ ਤੋਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਭੇਜਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਲਿਖਦੀ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਧਿਆ 'ਤੇ ਸੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਵੀ ਭੇਜ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ, ਉਹ ਸਾਲ 1996 ਵਿਚ ਦੀਵਾਲੀ ਦੀ ਪੂਰਵ ਸੰਧਿਆ 'ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਟਿਕਟ ਲੈ ਕੇ ਭਾਰਤ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੀਟ ਵੀ 15 ਫਰਵਰੀ, 1997 ਲਈ ਬਰਹਰੀਨ ਲਈ ਬੁੱਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਭਾਵ 11 ਜਨਵਰੀ, 1997 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀ. ਬਹਿਰੀਨ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਟਿਕਟ ਅਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣ ਲਈ ਜਗਰਾਉਂ ਜਾਓ। ਮ੍ਰਿਤਕ ਆਪਣੇ ਬਹਿਰੀਨ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬਹਿਰੀਨ ਨਾ ਜਾਣ ਲਈ ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਉਸਦੀ ਬੇਨਤੀ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਕਸੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਦੋਸ਼ੀ ਫਲਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਵੀ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਿਊ. ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਮੌਕੇ ਤਿੰਨੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਰੌਲਾ ਪਾਇਆ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਆ ਕੇ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗ ਬੁਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਲਿਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਦਮ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 11 ਜਨਵਰੀ 1997 ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8.00 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦਿਨ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਲਾਸ਼ ਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠ ਕੇ ਰੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ (ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇਸ਼ੀ) ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅੱਖਰ ਮਾਰਕ ਏ, ਮਾਰਕ ਬੀ, ਮਾਰਕ ਸੀ, ਮਾਰਕ ਡੀ, ਮਾਰਕ ਈ ਅਤੇ ਮਾਰਕ ਐੱਫ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬੇਹਿਰਨ। ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ DW1, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ DW2, ਮੋਹ. ਡੀ.ਟੀ.ਓ., ਸੰਗਰੂਰ DW3 ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਸਦੀਪ ਕਲਰਕ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ DW4 ਅਤੇ ਡਾ. ਅਤੁਲ ਕੁਮਾਰ ਸਿੰਗਲਾ ਹੈਂਡਰਾਈਟਿੰਗ ਮਾਹਿਰ DW5।

(5) ਰਾਜ ਦੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ/ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(6) ਮੈਂ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਸਹੀ ਦੇਖਭਾਲ ਅਤੇ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

(7) ਸ੍ਰੀ ਏ.ਪੀ.ਐਸ ਦਿਓਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਨੇ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਦੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸਤਰਾਸਾ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਨਤੀਜੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖੁਲਾਸੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਆਹ ਦੇ 11 ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਬਹਿਰੀਨ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੰਬਰ, 1996 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਆਇਆ ਸੀ, ਭਾਵ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਅਤੇ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਅੱਧੇ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮੰਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣਾ ਅਸਥਿਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਬਿਲਕੁਲ ਲਾਪਤਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਸਹੁਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸਕੂਟਰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਾਅਨੇ ਮਾਰਦੇ ਸਨ, ਦਾ ਦੋਸ਼ ਝੂਠਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਮੋਰੇਸੇ, ਦੋਸ਼ੀ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਸਕੂਟਰ ਸੀ। ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ-ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ 15 ਫਰਵਰੀ, 1997 ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬਹਿਰੀਨ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ Ex.P.6 ਤੋਂ Ex.P.9 ਦੇ ਅੱਖਰ ਵੀ ਅਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੁਝਾਅ ਦਿਓ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਜ ਦੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕੋਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਖੋਜ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ

ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਿੱਠੀਆਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰੇ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਸੀ। ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਬਣਤਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਦਰਅਸਲ, ਇਹ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹਿਰੀਨ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ 15 ਫਰਵਰੀ, 1997 (ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ 15 ਫਰਵਰੀ, 1997) ਲਈ ਆਪਣੀ ਫਲਾਈਟ ਬੁੱਕ ਕਰ ਲਈ ਸੀ, 1996) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ DW4 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕ ਏ ਤੋਂ ਮਾਰਕ ਐੱਫ ਤੱਕ ਦੇ ਅੱਖਰ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਇਹ ਚਿੱਠੀਆਂ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਕੱਲੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ 'ਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁਲਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂਜ਼ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੇਸ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਫੇਰੀ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਕੋਲ ਸਕੂਟਰ ਵੀ ਹੈ,

ਮੰਗ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੂਰਖਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਕੂਟਰ ਦੇ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਵੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤ ਦੁਆਰਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

(8) ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਰਖਾਸਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ, ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ, ਸ੍ਰੀ ਟੀ.ਐਸ. ਸਲਾਣਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ 'ਤੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਛੇਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 304-ਬੀ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.

(9) ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਾਦਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆ ਹੈ।

(10) PW2 ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

"ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਮੇਰੀ ਲੜਕੀ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਵਿਆਹ ਕਰੀਬ 3 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਹੈਸੀਅਤ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਦਾਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੀਜਾ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਵੀ.ਜੋਧਪੁਰ ਵਿਖੇ ਮੇਰੀ ਧੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਅੱਗੇ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਜੀਜਾ, ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਸੱਸ ਉਸ ਨੂੰ ਦਾਜ ਵਿੱਚ ਸਕੂਟਰ ਨਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਾਅਨੇ ਮਾਰ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਕਰੇ ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਸਮਰਥਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾਜ ਦੇ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਦਾਜ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਤਾਅਨੇ ਮਾਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਮੇਰਾ ਜਵਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹਿਰੀਨ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਆਹ ਦੇ 12 ਦਿਨ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਥੋਂ ਉਸ ਨੇ ਧਮਕੀ ਭਰੀ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖ ਕੇ ਆਪਣੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। 1 ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਲੈ ਆਇਆ। ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ 3 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਬਹਿਰੀ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਦਖਲ ਨਾਲ ਮਾਮਲਾ ਰਫਾ-ਦਫਾ ਹੋਇਆ। ਮਹਿਲ ਕਲਾਂ ਅਤੇ ਜੋਧਪੁਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਮੇਰੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਏ। ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਰੀਬ 9 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਲੜਕੀ ਦਾ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਚਲੇ ਗਏ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਕਰੀਬ 8.30 ਵਜੇ ਅਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਘਰ ਆ ਗਏ। ਉੱਥੇ ਅਸੀਂ ਮੇਰੀ ਧੀ ਨੂੰ ਸੜੀ ਹੋਈ ਅਤੇ ਮਰੀ ਹੋਈ ਮਿਲੀ।" PW3 ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ:-

"ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਪੀਡਬਲਯੂ ਹਾਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਮੇਰਾ ਜੀਜਾ ਹੈ। ਕਰੀਬ 8/9 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਮੈਨੂੰ ਬਰਨਾਲਾ ਵਿਖੇ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਧੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਜੋਧਪੁਰ ਗਿਆ। ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਜੋਧਪੁਰ ਸਥਿਤ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਉਹ ਬਿਆਨ ਕੱਟ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਦਾਜ ਵਿੱਚ ਸਕੂਟਰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਸੀ।

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਉਸ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਉਹ ਆਈ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਤਸੱਲੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਮਾਮਲਾ ਸੁਲਝਾ ਲਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੈਂ ਅਤੇ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਅਤੇ ਉਥੇ ਰਾਤ ਕੱਟੀ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਅਸੀਂ ਸਵੇਰੇ 7:30 ਜਾਂ 8:00 ਵਜੇ ਫਿਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਘਰ ਆਏ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਸੜੀ ਹੋਈ ਲਾਸ਼ ਪਈ ਸੀ।

(11) ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

"304-ਬੀ. ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ। -(1) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਮ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੱਟ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਤੰਗ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਨੂੰ "ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਪਤੀ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ। —ਇਸ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, "ਦਾਜ" ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਦਹੇਜ਼ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ, 1961 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਹੈ।

(2) ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਜ ਲਈ ਮੌਤ ਦਾ ਪਾਪ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਜੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਤੱਕ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(12) ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਲਪਨਾ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੌਤ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪਹਿਲਾਂ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; ਦਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਮੰਗ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਨੂੰ "ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ" ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(13) ਸੈਕਸ਼ਨ 113-ਬੀ: ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸੀ ਐਕਟ 2 ਦੇ ਅਧੀਨ:-

\\ | 3-ਬੀ-ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਧਾਰਨਾ। —ਜਦੋਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਔਰਤ ਦੀ ਦਾਜ ਲਈ ਮੌਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਦਾਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੰਗ ਲਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਮੰਨੇਗੀ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾਜ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ। —ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, "ਦਾਜ ਦੀ ਮੌਤ", ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ (1860 ਦਾ 45) ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਵਿੱਚ ਹੈ।"

(14) ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 113-ਬੀ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰੀਡਿੰਗ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਨਾ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਸਤਰਾਸਾ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੇ ਗਏ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ.

(15) ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤੱਤ ਹਨ:

- (1) ਕਿ ਔਰਤ ਦੀ ਮੌਤ ਕਿਸੇ ਝੁਲਸਣ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਕੁਝ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੈ; (2) ਅਜਿਹੀ ਮੌਤ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 7 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; (3) ਕਿ ਪੀੜਤ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ; (4) ਅਜਿਹੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਜਾਂ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ (5) ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਬੇਰਹਿਮੀ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(16) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ, ਇਸਤਰਾਸ਼ਾ ਪੱਖ ਨੇ ਇਹ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੋਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮ੍ਰਿਤਕ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਸਕੂਟਰ ਲੈਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ Ex.P.7 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਊ.2 ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਪੱਤਰ Ex.P.7 ਵਿੱਚ ਸਕੂਟਰ ਬਾਰੇ. ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸ.ਪੀ.7 ਵਿੱਚ ਦਾਜ/ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਮੰਗ ਨਾ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਐਕਸ.ਪੀ.7 ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦਾਜ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਮਲਾ ਰਫਾ-ਦਫਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਥਿਤ ਪਿਛਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਰੀਬ 9 ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਘਰ ਆਪਣੀ ਲੜਕੀ ਦਾ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਪੁੱਛਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਧੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਜਲ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਰਾਤ ਰਹੇ। ਅਗਲੀ ਸਵੇਰ ਕਰੀਬ 8:30 ਵਜੇ ਉਹ ਮੁੜ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਏ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੱਟਾਂ ਨਾਲ ਮਰਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ। ਉਸਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਮੰਗ ਦੁਹਰਾਈ ਸੀ ਜਾਂ ਇਹ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਤੰਗ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕਹਿਣ ਲਈ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੂੰ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304 ਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਇਸਤਰਾਸ਼ਾ ਪੱਖ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ (ਸਹਿ-ਮੁਲਜ਼ਮ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ) ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿਚ ਭਾਗੀਦਾਰੀ, ਤੱਥਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਤਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਕਾਰਨ ਲਈ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਮੌਤ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਇਹ

ਨਿਸ਼ਚਤ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਤਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਈ ਠੋਸ, ਯਕੀਨਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਬੂਤ, ਅਜਿਹੀ ਖੋਜ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੋਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ (ਦੋਸ਼ੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ) ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸ 'ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਤੇਲ ਪਾ ਕੇ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।" ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੋਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਲੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀ ਮੌਤ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੋਣ ਦੀ ਇਹ ਖੋਜ ਅਸਥਾਈ ਹੈ।

(17) ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਜੁਰਮ ਬਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਤਰਕ 'ਤੇ ਖਰਾ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਸਕੂਟਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰੇਗਾ। ਇਸਤਗ਼ਾਸਾ ਪੱਖ ਦਾ ਆਪਣਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਜ਼ਮ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਐਕਸ.ਪੀ.5 ਵੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। 15 ਫਰਵਰੀ 1997 ਨੂੰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੀ ਡਬਲਿਊ 4 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਾਪਸ ਉਡਾਣ ਭਰਨੀ ਸੀ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਲੋੜ ਕਿੱਥੇ ਹੋਣੀ ਸੀ। ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ (sic.) ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ "ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਕਿ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ) ਕੋਲ ਇੱਕ ਸਕੂਟਰ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸਕੂਟਰ ਦਾ ਨੰਬਰ PW10-D/6038 ਹੈ।" ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਸਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੁਹੰਮਦ. ਸਾਦਿਕ ਡੀ.ਡਬਲਿਊ.3 ਕਲਰਕ ਡੀ.ਟੀ.ਓ. ਦਫਤਰ, ਸੰਗਰੂਰ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਕੂਟਰ ਨੰਬਰ ਪੀ.ਬੀ.10-ਡੀ-6038 ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਜੋਧਪੁਰ, ਤਹਿਸੀਲ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1 ਜੁਲਾਈ, 1996 (ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ)। ਜ਼ਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਸਕੂਟਰ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(18) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਡਾ: ਅਸ਼ੋਕ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ, ਪੀਡਬਲਯੂ 1 ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, "ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਸੜਨ ਕਾਰਨ ਸਦਮਾ ਅਤੇ ਦਮ ਘੁੱਟਣਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਸੀ।" ਉਸ ਦੀ ਜਿਹੜਾ ਵਿੱਚ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪੇਟ ਵਿਚਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਅੱਧੀ ਹਜ਼ਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਪੇਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਤੀ ਸੀ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਕਤ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਲਗਦਾ ਹੈ

ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣਾ। ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"498-ਏ. ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਪਤੀ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। - ਜੇ ਕੋਈ ਵੀ, ਕਿਸੇ ਔਰਤ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਪਤੀ ਜਾਂ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਜਿਹੀ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ ਵੀ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਆਖਿਆ।—ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, "ਬੇਰਹਿਮੀ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ—

(a) ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਆਚਰਣ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੋਵੇ ਜੋ ਔਰਤ ਨੂੰ

ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਜਾਂ ਔਰਤ ਦੇ ਜੀਵਨ, ਅੰਗ ਜਾਂ ਸਿਹਤ (ਭਾਵੇਂ ਮਾਨਸਿਕ ਜਾਂ ਸਰੀਰਕ) ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ; ਜਾਂ

- (b) ਔਰਤ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਕੀਮਤੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਬਰਦਸਤੀ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜਾਂ ਉਸ ਜਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ।]"

(19) ਬੇਸ਼ੱਕ, ਮਰਕਾ (ਮਾਰਕ ਹੈਸਪੈਲਟ ਨੂੰ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮਾਰਕਾ) ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ Ex.P.7 -ਸਹੁਰੇ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ., ਸਾਬਕਾ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਦਸ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਨਹੀਂ ਪਰਤਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਘਰ ਵਸਾਈ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਪੱਤਰ Ex.P.6 ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਦੇਖਣ ਲਈ। ਉਸਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਕਈ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਗੱਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰ Ex.P.8 ਅਤੇ Ex.P.9 ਵੀ ਲਿਖੇ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਉਡਾਣ ਭਰਨੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਉਡਾਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਬਹਿਰੀਨ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਝਗੜਾ ਚੁੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1997 ਅਤੇ 1 ਨਵੰਬਰ, 1997 ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਿਸ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਉਬਾਲ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪੱਤਰ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਹੋਵੇ। ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਹੋਰ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਚਾਲ-ਚਲਣ ਅਜਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.3 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਘੋਖਣ 'ਤੇ, ਮੈਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸਤਗਾਸਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਾਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। a) ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਕੂਟਰ ਦੀ ਮੰਗ ਦਾਜ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਜਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਠੋਸ ਨਹੀਂ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਕੇਸ।

(20) ਦਿਨੇਸ਼ ਸੇਠ ਬਨਾਮ ਐਨਸੀਟੀ ਰਾਜ ਦਿੱਲੀ (1) ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 304-ਬੀ ਅਤੇ 498-ਏ ਵਿੱਚ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਆਮ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਸਤਗਾਸਾ ਸਬੂਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਖਾਸ ਦੋਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ

ਸੁਣਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਤੀ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਪਿਤਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੰਗਾਲ ਹੈ ਜਾਂ ਕਹੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਘਰ ਵਸ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਉਸਦਾ ਮੂੰਹ ਨਹੀਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਤਸੀਹੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਤਪਾਲ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2) ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ "ਭਾਵੇਂ ਇਸਤਰੀ ਸਬੂਤ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304-ਬੀ ਜਾਂ 306 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

(21) ਅਬੋਈ ਚਰਚਾ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕੜੀ ਵਜੋਂ, ਅਪਰਾਧ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 498-ਏ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਜ਼ਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

- (1) 2008 (4) ਆਰਸੀਆਰ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 81
- (2) 1998 (5) SCC 687

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਅਮਰਾਵਤੀ
(ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ, ਜੇ.)

ਜੁਰਮ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋ ਸਾਲ, ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਅੱਠ ਦਿਨ ਦੀ ਕੈਦ ਕੱਟ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਵੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। 10,000 ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਹ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਇਹ ਰਕਮ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏਗਾ, ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਬਮਾਲਾ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਲਈ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਗੇ। ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਬਮਾਲਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਭੇਜੇ।

(22) ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਆਰ. ਐਨ. ਆਰ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭੂਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਜੇ.

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਐਸ.ਐਮ.ਟੀ. ਅਮਰਾਵਤੀ, -ਜਵਾਬਦਾਰ

2003 ਦਾ RSA 3088

23 ਜਨਵਰੀ, 2008

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908—ਮੈਡੀਕਲ ਟਰਮੀਨੇਸ਼ਨ ਆਫ ਪ੍ਰੈਗਨੈਂਸੀ ਐਕਟ, 1971—ਪੰਜ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਨਸਬੰਦੀ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ—ਪੁਰਸ਼ ਬੱਚੇ ਦਾ ਜਨਮ—ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ—ਹੇਠਾਂ ਦੋਵੇਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ। -ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸ ਵੀ ਨਸਬੰਦੀ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੀ 0.3% ਤੋਂ 0.7% ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਦਰ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ- ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਦੀ ਖੋਜ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ-ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਾ. ਜੀ.ਐਸ. ਦੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੁੱਟਰ ਨੇ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਬਿਆਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ